

DE KAPITEIN EN DE GLORY

Eerder verschenen van Dave Eggers

Een hartverscheurend verhaal van duizelingwekkende genialiteit

U zult versteld staan van onze beweeglijkheid

Hoe hongerig wij zijn

Wat is de Wat

Zeitoun

Een hologram voor de koning

De Cirkel

Uw vaders, waar zijn zij? En de profeten, leven zij voor eeuwig?

Helden van de grens

De monnik van Mokka

De parade

Dave Eggers

*De kapitein
en de Glory*

Vertaald door Gerda Baardman

LEBOWSKI PUBLISHERS
AMSTERDAM 2019

Oorspronkelijke titel: The Captain and the Glory
Oorspronkelijk uitgegeven door: Alfred A. Knopf, 2019
© Dave Eggers, 2019
© Vertaling uit het Engels: Gerda Baardman, 2019
© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, Amsterdam 2019
Omslagbeeld en illustraties: Nathaniel Russell, Crooked Arm LLC
Omslagontwerp: Peter de Lange
Auteursfoto: Brecht van Maele
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 5479 0
ISBN 978 90 488 5480 6 (e-book)
NUR 302

www.lebowskipublishers.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

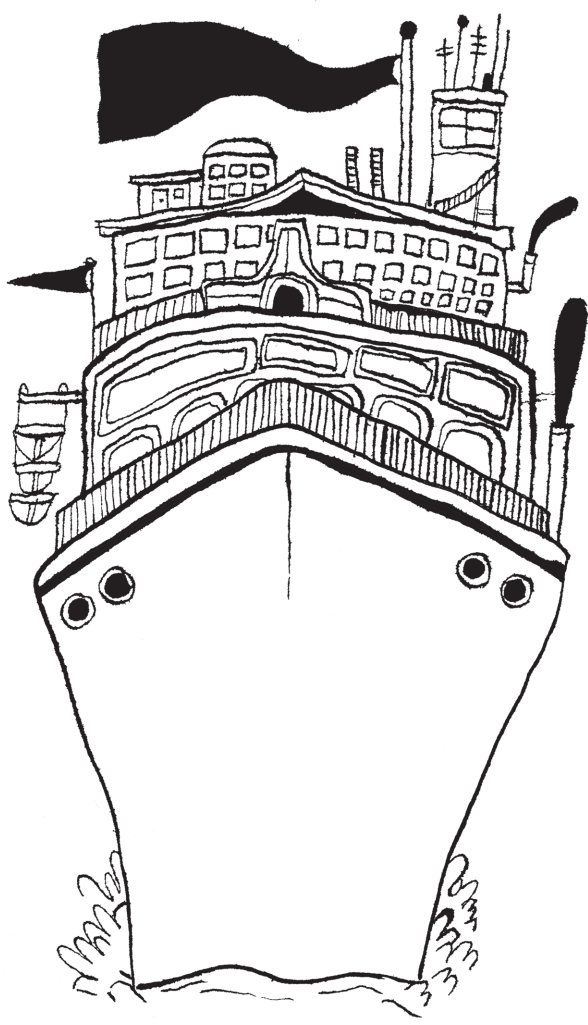
Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv
Meld je aan voor de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de nieuwste
boeken van Lebowski Publishers via www.lebowskipublishers.nl/nieuwsbrief

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

De oude kapitein begon grijs te worden. Hij bestuurde het machtige schip de Glory al vele jaren en stond nu op het punt met pensioen te gaan. Op een stralende, maar melancholieke herfst-dag met witte wolken kwamen de duizenden passagiers van het schip bijeen om afscheid van hem te nemen. Ze lagen in de haven van het welige tropische eiland waar de vertrekkende kapitein wilde gaan wonen, aten verse vruchten en dronken het zuiverste bronwater. De oude man was jarenlang een vriendelijke, onverstoorbare kapitein geweest, bij storm en bij kalme zee, en toen hij over de loopplank van boord ging, sprongen bij menige passagier de tranen in de ogen.

Onder de opvarenden waren timmerlieden, leraren, schilders, hoogleraren en loodgieters uit alle windstreken. Ze waren het niet altijd met elkaar eens, maar ze hadden een gedeelde voor-geschiedenis en ze hadden samen geboorten en sterfgevallen, prachtige zonsopgangen en onrustige nachten, oorlog en smart,

triumfen en tragedies meegemaakt. Door dat alles hadden ze het gevoel gekregen dat ze samen een rare, rafelige menselijke lappendeken vormden, kleurrijk en vol tegenstrijdigheden, maar onverwoestbaar.

Nu de oude kapitein vertrok, vroegen de passagiers zich af wie hem moest opvolgen. Een zware beslissing. De vertrekkende kapitein was oorlogsheld en geleerde, een zo kundig zeeman en diplomaat dat hij de bijnaam ‘de Admiraal’ had gekregen – een eretitel die nooit eerder aan een kapitein was toegekend.

Er waren verschillende kandidaten – een tiental bemanningsleden die al eerder een groot schip hadden bestuurd en op het gebied van navigatie en zeerecht hun sporen hadden verdiend. Velen van hen werkten al decennia op dit schip en kenden het als hun broekzak, tot het kleinste naadje en de meest verborgen klinknagel. Terwijl de passagiers overlegden wie van die ervaren deskundigen het roer moest overnemen, verhief een opvarende zijn stem.

‘Ik doe het wel,’ zei hij luid. Zijn stem klonk hoog en hees. Het was een grote, lompe man die een beetje gebogen liep en een gele veer in zijn haar droeg. De passagiers kenden hem allemaal. Hij verkocht goedkope souvenirs bij de midgetgolfbaan en had van alle volwassen opvarenden en zelfs van sommige tieners weleens geld geleend. Hij maakte provinciaaltjes geld afhandig met kaarttrucs en balletje-balletje, kwam nooit aan dek als het waaide of regende (vanwege het desastreuze effect van het weer op zijn veer) en flapte er alles uit wat hem voor de mond kwam.

‘Ik mag die gast wel,’ zei een passagier. ‘Hij flapt er alles uit wat hem voor de mond komt.’

‘Ja!’ riep een ander. Hij werd Vingers genoemd omdat hij de zakken van andere passagiers rolde en bijzonder bedreven was in kinderen snoepgoed afhandig maken. Vingers was goed be-

vriend met de man met de gele veer, ze hoorden allebei bij een groepje kruimeldieven en oplichters dat bijeenkwam onder de trap naar de vrouwenkleedkamers om de bezoeksters onder hun rok te fotograferen. Onder hen bevonden zich ook Gore Edje, die geld witwaste, Snoepje, die het snoepgoed doorverkocht dat Vingers van de kinderen jatte, de chanteur Bennie de Perser, de moordenaar Patsy de Killer en de geboren loser Michael de Cohen. Dan had je nog de knokploegaanvoerder Fred Knietje en de elegant geklede gangster Paul de Manafort, die allebei, net als de rest, dienstdeden als klapvee voor de man met de gele veer. Zij en de overige Rokkenrollers – zo noemden ze zich – vonden het een bijzonder vermakelijk idee dat hun grote vriend, van wie ze allemaal in stilte vonden dat hij ondraaglijk vulgair was, bespottelijk lange tenen had en naar uien en oude mannen rook, kapitein zou worden.

‘Laat mij maar kapitein worden!’ kraaide de man met de gele veer. Hij was nog nooit kapitein van een schip geweest. Hij had nimmer wat voor schip dan ook bestuurd, groot of klein, en had andere kapiteins vaak met veel misbaar beschimpt. Jarelang had hij zelfs tegen iedereen die het horen wilde geroepen dat hij niets met schepen of bootjes had. Hij had keer op keer beweerd dat schepen per definitie niet deugden, net als degenen die ze bestuurden. Eigenlijk haatte hij alle opvarenden, tenzij ze bereid waren hem geld te lenen of van het vrouwelijk geslacht waren en een badpak droegen.

‘Laat mij maar kapitein worden!’ zei hij nogmaals.

Vingers, Snoepje en Pietje Pijp – die hadden we nog niet vermeld; hij was degene die mensen met een loden pijp de hersens insloeg – lachten, want het was natuurlijk een krankzinnig idee. Het was te zot voor woorden. Veel medepassagiers lachten ook, want iedereen wist dat de man met de gele veer een hansworst en

totaal ongeschikt voor de functie was. Iedereen wist ook dat hij iemand was die zo stelselmatig loog dat het als pathologisch en ongeneeslijk werd beschouwd. Als hij drieënveertig dollar op zak had, beweerde hij dat hij zesenzeventig dollar bezat. Als hij bij het kaarten of het golfen had verloren, liep hij weg en zei tegen de eerste die hij tegenkwam dat hij had gewonnen. Hij loog ook als daar geen enkele aanleiding toe bestond. Hij loog over de tijd terwijl hij onder de klok stond. Omdat hij daarnaast ook nog vaak smakeloze grappen maakte, dacht iedereen dat ook dit wel een leugen of een smakeloze grap zou zijn.

‘Dit keer is het geen leugen en ook geen grap,’ zei hij en hij trok een ernstig gezicht, met getuitede lippen, zoals serieuze mensen vaak opzetten. Toen legde hij een hand op zijn hart en hief een vaderlandslievend lied aan, voor zover de tekst hem te binnen wilde schieten.

Die vaderlandsliefde was verwarrend voor de opvarenden die zich nog herinnerden dat de man met de gele veer zich jaren geleden, toen het oorlog was en alle jonge mannen en vrouwen op de Glory het schip en zijn duizenden onschuldige passagiers met kanonnen en zwaarden hadden verdedigd, met een stapel pornoblaadjes in het ruim had verstopt.

‘Laat hem uitspreken,’ zei een verstandige, waarheidliebende oude man met negen kleinkinderen.

De passagiers vroegen de man met de gele veer hoe hij over belastingen dacht.

‘Belasting betalen is voor losers,’ zei hij.

‘Hoera!’ riepen veel passagiers. Gewoon geen belasting betalen – wat een verfrissende nieuwe benadering! Dit programmapunt leverde de kandidatuur van de man met de gele veer dan ook veel steun op.

‘Volgens mij hebben we zo iemand nodig om de boel eens

flink op te schudden,' sprak de verstandige, waarheidlievende man met de negen kleinkinderen.

Daar dachten de passagiers eens over na en ze begonnen de kwestie serieus te bespreken. Het idee dat de boel eens flink werd opgeschud oefende op de meeste passagiers wel een zekere aantrekkingskracht uit. Het leek de belofte in te houden, hoe irrationeel en onbewijsbaar ook, dat alles wat werd opgeschud of in de lucht gegooid – of het nu iemands tandpasta was of zijn schoenen of wat dan ook – daarna in verbeterde vorm weer neer zou komen. Door dat proces van opschudden en neerkomen zou staal in goud kunnen veranderen en verdriet in triomf kunnen verkeren. En alles wat al goed was, zou helemaal geweldig kunnen worden.

'Op-schud-den! Op-schud-den!' scandeerde een roedel puberjongens, voornamelijk uit verveling. Kort daarvoor hadden ze hun naam nog op de shuffleboardbaan geplast.

Te midden van het lawaai trad de eerste stuurvrouw naar voren, een dappere dame die de vertrekkende kapitein jarenlang terzijde had gestaan.

'Medeopvarenden,' zei ze, 'met alle respect, maar opschudding is wel het laatste wat we kunnen gebruiken. Dit is een schip. Een schip met opvarenden die aan onze zorg zijn toevertrouwd. Om ons heen ligt de oceaan, uitgestrekt, diep en ongewis – we moeten op onze hoede zijn voor stormen, haaien en orkanen. De zee zorgt al voor genoeg onzekerheid en chaos. Het laatste wat we willen is een kapitein die ons nog meer onrust bezorgt.'

Maar veel passagiers waren inmiddels geïntrigeerd door het idee dat de man met de gele veer de belangrijkste positie op het schip zou innemen. Een van de motto's die alle ouders op het schip hun kinderen voorhielden luidde dat iedereen kapitein kon worden, dat men gelijke kansen voor iedereen nastreefde, een ogenschijnlijk klasseloze maatschappij. Toen dat credo voor

het eerst werd uitgesproken, werd ermee bedoeld dat iemand van nederige afkomst na jarenlange studie, na brede oriëntatie en ervaring en na grondige toetsing uiteindelijk kon uitgroeien tot kapitein.

In de loop der jaren was het echter gaan betekenen dat iedere idioot op een willekeurig moment kon besluiten dat hij kapitein wilde worden en de volgende dag zonder wat voor kwalificatie dan ook kon worden benoemd tot gezagvoerder van een schip van driehonderdduizend ton met duizenden opvarenden.

Om dat te benadrukken trad een wijs man naar voren die een belerende vinger hief. 'Als we werkelijk van mening zijn dat iedereen kapitein kan worden, moeten we dat bewijzen door de minst gekwalificeerde, minst gerespecteerde opvarende te kiezen,' zei hij. 'Iemand die nog nooit iets voor een ander heeft gedaan, overduidelijk op alle voorgaande kapiteins neerkijkt en geen enkel respect heeft voor de bouwers, de geschiedenis of de principes van het schip.'

Velen zagen daar een heerlijk soort logica in. Uit de stelling dat ze allemaal gelijk waren, volgde vanzelfsprekend dat ze zich moesten laten leiden door de grootste idioot aan boord.

Nu nam een meisje van twaalf het woord. Ze heette Ava. Omdat ze nog een kind was, mocht ze niet meestemmen, maar toch mengde ze zich in het gesprek. 'Ik heb naar de discussie geluisterd,' zei ze, 'en ik vind het verbijsterend dat jullie hier serieus over denken. Ik vind het onvoorstelbaar dat een stel verstandige grote mensen zo'n man zoveel macht over ons leven wil geven. Iemand die geen enkele ervaring heeft, die nog geen sloep kan besturen. Iemand die alleen bekend is vanwege zijn grote mond en zijn gele veer en op dit moment mijn moeder staat te bepotelen' – want dat was de man met de gele veer op dat moment aan het doen.

‘Jullie weten toch wel beter,’ ging ze verder. ‘We zijn hoogstaande mensen met een rijke geschiedenis. We verdienen de meest verlichte, verstandige, respectabele leider die we kunnen vinden, niet de luidruchtigste, wreedste en meest egoïstische. Niet zo’n smerig haantje.’

